

BeCritical

Programa educatiu per a la competència mediàtica i el pensament crític

en col·laboració amb

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

Programa educatiu

ESO, Batxillerat i CFGM

EduCaixa

Fundació "la Caixa"

Programa educatiu

En aquest document s'expliquen els diferents elements de disseny del programa educatiu BeCritical per permetre a centres i a docents organitzar el procés pedagògic que es proposa.

El programa parteix de l'experiència i la trajectòria del programa eduCAC, del **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**, i se suma al seu objectiu de promoure l'educació mediàtica, aportant recursos educatius per fer un ús responsable i crític dels mitjans de comunicació.

Índex

1. Introducció.....	3
2. Objectius generals.....	5
3. Competències.....	6
4. Continguts i activitats.....	10
5. Orientacions estratègiques i metodològiques.....	13
6. Temporalització.....	15
7. Avaluació.....	17

1. Introducció

El Programa per a la competència mediàtica i el pensament crític s'emmarca en l'oferta de programes educatius per estimular el desenvolupament competencial de l'alumnat que s'ofereix des d'EduCaixa.

La **competència mediàtica** és cada vegada més necessària en el context actual, en el qual els i les joves estan exposats, cada cop més, a un volum d'informacions i estímuls audiovisuals constant i no sempre rigorós ni educatiu. És ben sabut que els mitjans de comunicació social tenen un pes important en la construcció de la imatge del món que elaboren els adolescents. Enfront d'això, és fonamental desenvolupar un esperit crític que permeti valorar la informació i alhora desenvolupar estratègies per permetin ordenar-la, classificar-la i assimilar-la per construir un pensament propi.

Per tot això, el programa vol potenciar en l'alumnat un aprenentatge actiu que el doti de les eines necessàries per accedir, seleccionar i interpretar aquesta informació de manera crítica i, alhora, que el capaci per transformar-se també en creador de materials audiovisuals de qualitat que siguin fruit d'un treball regit pel pensament. En definitiva, es busca fomentar l'**anàlisi i l'esperit crític** per part de l'alumnat a través de l'ús, la creació i la difusió de materials audiovisuals, perquè reflexionin sobre el paper dels mitjans informatius a la nostra societat.

Si bé no es tracta d'una competència bàsica, **el pensament crític** és una habilitat necessària per poder adquirir les competències. El currículum destinat a adquirir competències estableix que "el propòsit de l'educació obligatòria és assegurar que els infants i els joves adquireixin les eines necessàries per entendre el món i que es converteixin en persones capaces d'intervenir activament i críticament en la societat diversa i en canvi constant que ens ha tocat". Des d'aquest propòsit, ensenyar a pensar i a fer-ho de manera crítica és fonamental, ja que suposa desenvolupar en l'alumnat un seguit d'habilitats que contribuïran a la seva capacitat per a la vida, com ara:

- **Formular-se preguntes** que portin a buscar i analitzar informacions que els permetin entendre el món i allunyar-se de prejudicis, mirades estereotipades o supòsits erronis, per construir un pensament propi amb arguments sòlids.
- **Analitzar el seu entorn**, seleccionar informació, organitzar-la i estructurar-la per poder trobar a través seu solucions funcionals a problemes o disjuntives davant les quals es trobin i fer-ho des d'una actitud ètica.

- **Adquirir habilitats de diàleg** necessàries per entendre i considerar diferents punts de vista, comprendre altres persones i participar en les relacions amb els altres.

La proposta didàctica planteja la **creació d'un producte de comunicació** adreçat a un públic concret, que contingui notícies adequades als interessos de l'alumnat.

Encara que el producte final sigui el resultat del treball de tot el grup classe, per a la generació de continguts l'alumnat s'ha de distribuir en petits grups i focalitzar cadascun en els seus propis interessos, sensibilitats i inquietuds particulars. Així, a partir de cada investigació duta a terme en el petit grup, l'alumnat ha d'elaborar continguts que tractin de manera específica algun aspecte relacionat amb la comunicació: la forma d'informar-nos i la veracitat dels continguts que seleccionem, les conseqüències de l'exposició –conscient o no– a missatges publicitaris o els mecanismes que ens porten a poder emetre una opinió fonamentada.

Seguidament, es presenten els diferents elements del **Programa BeCritical per a la competència mediàtica i el pensament crític**, a fi de facilitar a centres i docents l'organització del procés pedagògic que es proposa per a l'alumnat.

2. Objectius generals

El conjunt de recursos que es presenten té com a objectiu principal posar a disposició de centres i docents eines, recursos i propostes didàctiques per acostar el pensament crític i per adquirir coneixements, habilitats i actituds propis de la competència mediàtica en l'alumnat, amb la finalitat de:

1. Promoure l'educació mediàtica i potenciar el coneixement del llenguatge audiovisual entre l'alumnat.
2. Impulsar bons hàbits en el consum audiovisual d'infants i joves.
3. Fomentar els coneixements i les habilitats de comprensió que permeten fer servir amb eficàcia i seguretat els mitjans audiovisuals.
4. Dotar centres, alumnat i docents d'eines i recursos per fer un ús crític i responsable dels mitjans de comunicació.
5. Desenvolupar el pensament crític cap als mitjans de comunicació.

El programa centra l'atenció de manera especial en el desenvolupament de tres capacitats:

- La capacitat per moure's de manera crítica en la societat de la informació.
- La capacitat de reflexionar, analitzar, dialogar i construir coneixement entre iguals.
- La capacitat per connectar-se i vincular-se amb l'entorn, analitzar-lo i contribuir a la seva millora.

3. Competències

L'educació mediàtica (informativa o audiovisual) és cada vegada més necessària en el context actual. Per aquest motiu, tots els currículums la tenen en compte i la inclouen dins de la competència en comunicació lingüística o de la competència digital, pel que fa al tractament de la informació, però en el fenomen de la comunicació mediàtica cohabituen diferents competències. És evident la relació que té amb el llenguatge i la tecnologia, però també amb la cultura, el context social, la ideologia i els valors.

El programa BeCritical, per evitar aproximacions reduccionistes, s'emmarca en el que Ferrés i Piscitelli (2012) denominen la competència mediàtica, un marc conceptual de l'educació mediàtica en què, a més de la competència comunicativa i la digital, s'hi integren l'expressió cultural, els valors, la cultura participativa i el pensament crític.

Respecte del marc curricular espanyol, a més del tractament específic al pensament crític que es detalla més endavant, les competències que es treballen estan relacionades estretament amb les competències clau següents:

- **Competència digital:** el desenvolupament d'aquesta competència es treballa de manera molt extensa i explícita, ja que les activitats tenen, entre els seus objectius principals, l'actuació de manera crítica i responsable en l'ús dels dispositius tecnològics. De fet, una part de l'itinerari proposat es dedica específicament a les bones pràctiques en aquest àmbit i nombroses activitats busquen la reflexió amb relació als aspectes ètics, legals, de seguretat i d'identitat digital. D'altra banda, la competència digital es treballa explícitament i en detall en totes les activitats pràctiques, que impliquen la cerca d'informació mitjançant les TIC, l'elaboració de productes finals amb aplicatius digitals i l'ús d'aplicacions i programes d'edició d'imatge i so, per posar en pràctica la producció de materials audiovisuals propis. Per últim, en la difusió del projecte també es treballen les xarxes socials i les plataformes de continguts audiovisuals, com ara YouTube, Vimeo, etc.
- **Competència en comunicació lingüística:** el treball d'aquesta competència impregna tot el programa, tant des de la dimensió escrita com l'oral. Quant a la primera, es fa principalment des de la lectura i la comprensió d'articles d'actualitat i des de l'anàlisi de textos i d'interès sobre les diverses temàtiques proposades, com també des de l'extracció de conclusions que l'alumnat interioritza a partir de la redacció de textos, aplicant-hi diferents formes textuais. Pel que fa a la dimensió oral, a més d'obtenir informació, interpretar i valorar textos orals, l'alumnat aprèn a fer ús dels llenguatges audiovisuals, creant i produint continguts

orals de tipologia diversa amb adequació i coherència, fent servir elements propis de la comunicació oral (prosòdics i de comunicació no verbal) per comunicar i compartir idees.

- **Competències socials i cíviques:** a més del treball en grup present al llarg de totes les propostes, l'alumnat es planteja reptes relacionats amb les necessitats socials actuals, com ara l'ús segur de la tecnologia i la necessitat d'accedir a una informació de qualitat. L'anàlisi de la informació que rebem a través dels mitjans i les activitats pràctiques plantejades permeten fer un treball molt complet de millora de la capacitat per comprendre la realitat social en la qual vivim, i aprendre a encarar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic, com també prendre consciència respecte del que ocorre en l'àmbit social i de ciutadania i, sobretot, com es transmeten aquests fets als mitjans de comunicació.
- **Competència en consciència i expressions culturals:** el treball d'aquesta competència es fa, principalment, des dels exercicis de creació i desenvolupament de projectes, fent ús del llenguatge audiovisual, que requereix desenvolupar la capacitat de comprendre amb elements dels llenguatges artístics, utilitzant eines i tècniques pròpies de cada àmbit. D'altra banda, també es treballa aquesta competència des de les activitats d'anàlisi que requereixen visualitzar i analitzar les produccions audiovisuals, com també en el fet de desenvolupar els hàbits de percepció reflexiva i oberta de la realitat sonora i visual de l'entorn natural i cultural, en les activitats de visualització de vídeo, en la lectura d'articles i en la cerca d'informació. Les activitats de reflexió també inclouen el treball d'aquesta competència, en activitats com el *role-playing*, que requereixen representar una situació o un posicionament en ús de diversos llenguatges, entre els quals hi ha el corporal. A més, des de la secció "Finestra al món", l'alumnat pot fer una revisió i selecció de les propostes culturals que puguin suscitar l'interès de l'alumnat de la seva edat i dotar-lo, així, d'un coneixement sobre l'oferta que hi ha al seu entorn proper i a la qual pot accedir.
- **Competència en sentit d'iniciativa i esperit emprenedor:** les activitats de reflexió i d'anàlisi que s'inclouen en totes les propostes didàctiques permeten treballar aquesta competència de manera molt completa, ja que l'alumnat aprèn a qüestionar-se i fer servir l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi, com també distingir d'on venen aquests prejudicis i desconstruir-los. D'altra banda, totes les activitats impliquen espais de treball grupal, fet que els permet posar en pràctica la capacitat d'exposar, escoltar, contrastar i defensar les opinions, com també consensuar-les amb tot el grup per poder-ho compartir davant de la resta dels companys i les companyes, habilitat imprescindible per a qualsevol procés emprenedor.

D'altra banda, aquesta competència també es treballa gràcies a la vinculació intrínseca dels materials amb l'actualitat, que els facilita el desenvolupament de l'anàlisi crítica de l'entorn (en l'àmbit polític, social, cultural, etc.), fet que comporta saber llegir l'entorn per poder-hi detectar oportunitats i necessitats que siguin el motor de qualsevol projecte d'emprenedoria.

Finalment, es treballa especialment l'autonomia de l'alumnat en la lliure elecció dels continguts per tractar, l'estudi fet sobre els interessos del públic consumidor a qui s'adreça, l'establiment de plans de producció, l'estudi de la publicitat per incloure, etc.

- **Competència d'aprendre a aprendre:** aquesta competència es treballa de manera extensa i transversal en gairebé totes les activitats, ja que les propostes d'educació s'estructuren principalment fent ús del debat i d'espais d'exposició dels coneixements apresos amb tot el grup classe que permeten millorar la capacitat de reflexionar, articular un discurs i transmetre el que s'ha après. Així mateix, tant en aquestes activitats de reflexió com en les propostes de creació es treballa la competència d'aprendre a aprendre, com també des de la presa de consciència de les pròpies capacitats i del procés que es du a terme per adquirir-les. A més, en cada proposta es treballa a partir dels coneixements previs de l'alumnat i es dona una importància especial a la metacognició, a partir de diferents propostes d'autoavaluació.

A les competències descrites anteriorment, cal sumar-hi de manera especialment rellevant les competències relacionades amb el **pensament crític**. Com s'ha comentat abans, el desenvolupament del pensament crític és un aspecte fonamental vinculat al desenvolupament de la majoria de les competències. A més, el tractament de les habilitats relacionades amb una determinada manera de pensar es relacionen estretament amb l'àmbit de la cultura i els valors, de les quals es destaquen les següents:

- Qüestionar-se i fer servir l'argumentació per superar prejudicis i per consolidar el pensament propi.
- Aplicar el diàleg i totes les habilitats que comporta, especialment per a conflictes interpersonals.
- Analitzar críticament l'entorn des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.

D'altra banda, hi ha un consens global en la importància d'incloure en els programes educatius internacionals les **competències globals**. L'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE, 2018) les defineix com:

“La capacitat d’examinar i apreciar diferents perspectives i visions del món a escala local, nacional i internacional, desenvolupant les habilitats necessàries per mantenir interaccions obertes i respectuoses amb persones de diferents cultures i contextos socioeconòmics, actuant sempre en pro del bé comú i el desenvolupament sostenible.”

És a dir, la competència global és un conjunt d’habilitats, coneixements, actituds i valors que apoderen l’alumnat perquè s’enfronti als reptes i puguin treure profit de les oportunitats que aquest nou segle ens presenta, actuant sempre de manera responsable i respectuosa amb l’entorn.

Aquestes competències es concreten en quatre dimensions:

- **Dimensió 1.** Examinar qüestions locals, globals i de rellevància cultural.
- **Dimensió 2.** Comprendre i apreciar les perspectives i les idees dels altres.
- **Dimensió 3.** Participar en interaccions obertes, respectuoses i efectives amb altres cultures.
- **Dimensió 4.** Actuar en pro del bé comú i el desenvolupament sostenible.

En el plantejament del programa educatiu a l’entorn del pensament crític, s’hi aborden específicament les **dimensions 1, 2 i 3**.

4. Continguts i activitats

El programa tracta diferents continguts, entre els quals destaquen els relacionats amb els **mitjans de comunicació social, la producció i edició de continguts audiovisuals i el pensament crític.**

Pel que fa als mitjans de comunicació social, el programa connecta amb la manera d'informar-nos, la veracitat dels continguts que seleccionem, les conseqüències de l'exposició –conscient o no– a missatges publicitaris i els mecanismes que ens porten a poder-ne emetre una opinió fonamentada. Així, el treball permetrà treballar amb continguts com ara:

- El valor de la informació
- La veracitat de les fonts d'informació
- L'ús de la tecnologia com a element per consumir informació i per produir-la
- Els mecanismes de la publicitat

D'altra banda, el tractament dels continguts elaborats en format audiovisual permet a l'alumnat entrar en contacte amb habilitats instrumentals relacionades amb **la preproducció, la producció i la postproducció de documents audiovisuals.** Per fer-ho, l'alumnat posa en pràctica tècniques i procediments de producció per a l'elaboració de continguts audiovisuals amb els quals pot compartir les seves reflexions i opinions respecte de blocs de contingut:

1. **Les noves formes d'entreteniment**, a través del qual es reflexiona sobre els formats habituals d'entreteniment visual i audiovisual dels i les adolescents.
2. **Les tecnoaddiccions**, amb el qual s'aborda el consum de la tecnologia, les oportunitats i els riscos dels dispositius mòbils, la dependència del mòbil i les tecnoaddiccions.
3. **Els impactes publicitaris**, amb continguts relacionats amb missatges publicitaris i la seva incorporació explícita o subliminal que permeten reconèixer els impactes dels missatges que rebem en el dia a dia: quantitat, canals i formats a través dels quals els rebem.

Tots els continguts han estat seleccionats directament de l'oferta didàctica del programa eduCAC del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. El programa BeCritical ha adaptat alguns d'aquests materials a les dinàmiques i la temporalitat del programa, però l'oferta és extensa i es pot seguir integrant-hi directament algunes de les propostes del programa a www.educac.cat. S'hi treballa una mateixa temàtica, però des d'una òptica sensiblement diferent que tot seguit compartim:

Tema	Proposta BeCritical	Tractament alternatiu al programa eduCAC
Les noves formes d'entreteniment	Entreteniment (adaptació de la unitat didàctica d'eduCAC <i>Jo soc entreteniment</i>), en què es descobreixen tipus de continguts als quals es pot tenir accés i la possibilitat de generar continguts de valor	<i>Pensament crític en clau de diversitat</i> , per reflexionar sobre estereotips culturals als mitjans de comunicació
L'ús de pantalles	Tecnoaddiccions (adaptació de la unitat didàctica d'eduCAC <i>La meua finestra al món</i>), on es pot fer una recerca sobre el consum de pantalles al seu entorn	<i>El mòbil, jo i els altres</i> , per reflexionar sobre els hàbits saludables a internet i les bones pràctiques en l'ús de les pantalles
La presència de la publicitat a les nostres vides	Publicitat (adaptació de la unitat didàctica d'eduCAC <i>Això també és publicitat</i>), per ser conscient de la publicitat implícita i explícita a internet	<i>Pensament crític en clau de gènere</i> , per reflexionar sobre estereotips de gènere a la publicitat que ens arriba

Pel que fa al pensament crític, es podria descriure a través d'habilitats generals com ara el coneixement, la inferència, l'avaluació i la metacognició. Es descriuen a continuació:

- a. **Coneixement.** És element essencial per al pensament, ja que es fa servir per pensar i alhora es genera partir del que es pensa. El coneixement ens ajuda a organitzar la informació que ens arriba (Perkins, 1987) i a buscar la informació que ens cal. Inclou accions com fixar l'objectiu de coneixement, formular-se preguntes, reconèixer què se sap i què falta per saber, indagar, buscar informació, organitzar-la...
- b. **Inferència.** Consisteix a establir una connexió entre dues o més unitats de coneixement o fets no relacionats aparentment. Aquesta connexió ajuda a conèixer una situació de manera més profunda i permet emetre judicis, formular hipòtesis

o fer pressuposicions. La inferència pot ser deductiva (procés pel qual s'arriba a conclusions específiques a partir de la informació donada) o inductiva (procés pel qual s'arriba a conclusions generades a partir d'una informació donada o potser inferida) (Bruning *et al.*, 1999). Inclou accions com ara establir relacions, elaborar hipòtesis, pressuposar, dialogar, deduir...

- c. **Avaluació.** Consisteix a analitzar, jutjar, sospesar i emetre judicis de valor sobre la credibilitat de les percepcions i opinions, pròpies o d'altres, avaluant-ho des de diverses perspectives per constatar-ne la consistència i acceptar-ho o reinterpretar-ho. Inclou accions com argumentar, validar arguments, anticipar objeccions, contrastar punts de vista i creences, debatre...
- d. **Metacognició.** Suposa ordenar i fer visibles els resultats del raonament, per poder enunciar-los, basant-se en evidències, descrivint els processos o el mètode que s'ha seguit per arribar a conclusions i les seves aportacions. També permet reflexionar sobre el valor del raonament fet i sobre l'eficàcia del procés seguit. Per últim, implica autoexaminar-se per valorar els resultats obtinguts i la correcta execució de les habilitats emprades. Tot això permetrà conèixer les seves pròpies capacitats i limitacions. Inclou accions com verificar, comprovar, predir, prendre decisions, autoavaluar-se...

El projecte es pot fer des de tres itineraris diferents, amb una durada variable, en funció de la disponibilitat de l'equip docent i de la seva programació anual, tal com es detalla al punt 6 d'aquest document.

5. Orientacions estratègiques i metodològiques

El Programa educatiu per a la competència mediàtica i el pensament crític es basa en el mètode de projectes, partint dels interessos de l'alumnat, buscant informació, treballant en equip i presentant la proposta final davant de diferents agents de la comunitat educativa.

En un apartat anterior s'ha presentat una revisió de les competències clau que es poden treballar amb el projecte, fet que es relaciona amb un enfocament interdisciplinari que permeti fer l'aprenentatge més significatiu i globalitzat. No obstant això, tot i que és una proposta que es pot treballar de manera transversal des de diferents assignatures, cal que des del centre hi hagi algun docent encarregat de centralitzar i coordinar el projecte i el seu desenvolupament correcte.

La coordinació es pot assumir des de la tutoria, llengua o tecnologia. Des del punt de vista de l'estreta relació entre el programa i la competència mediàtica, l'àrea de llengua o l'àrea de tecnologia poden ser les encarregades de la coordinació. Malgrat això, per al desenvolupament del pensament crític és especialment recomanable un treball transversal que afavoreixi el desenvolupament d'habilitats com la inferència, en què es puguin relacionar continguts i connectar dades i coneixements de diferents àrees i matèries, per la qual cosa la tutoria en podria ser una bona opció.

En qualsevol cas, pràcticament totes les àrees i matèries poden estar implicades directament en funció del tema d'investigació i anàlisi que decideixi cada equip. De fet, seria molt interessant que l'alumnat pogués comprovar els mecanismes que cada disciplina fa servir per a cadascuna de les habilitats de creació audiovisual i de pensament crític implicades en el desenvolupament del seu projecte.

D'altra banda, la metodologia dissenyada per al desenvolupament del programa posa l'alumnat al centre de l'aprenentatge, de manera que n'és el protagonista de debò. Aquest enfocament requereix una perspectiva metodològica específica en la qual destaquen els aspectes següents:

1. Una activitat inicial que connecta amb els coneixements previs de l'alumnat i dels seus interessos.
2. La possibilitat que l'alumnat, coordinat amb altres companys i companyes, pugui indagar, donar sentit a les informacions i generar continguts nous, sintetitzant-hi els seus aprenentatges.

3. Una proposta que permet donar sentit a continguts de llengua, de valors ètics, de ciències, etc.
4. La participació de l'alumnat organitzat a través d'equips de treball, amb els quals compartir i generar informació.
5. El disseny d'elements i instruments d'avaluació i d'autoavaluació.

Per fomentar els hàbits, les estratègies i les habilitats de pensament d'ordre superior propis del pensament crític en l'alumnat es tenen en compte les estratègies i les activitats següents:

- Establir debats: amb aquesta activitat els estudiants desenvolupen el seu esperit crític, la capacitat d'anàlisi i aprenen a elaborar judicis. A més, treballen l'aprenentatge cooperatiu i descobreixen la importància de valors com l'empatia o la tolerància.
- Fomentar l'anàlisi: es tracta de plantejar preguntes obertes a la classe; així, es practiquen tècniques de reflexió i es desenvolupen els diferents mecanismes de raonament.
- Aplicar l'aprenentatge basat en projectes: un projecte real acordat amb la classe pot servir com a mitjà perquè l'alumnat investigui, analitzi i argumenti.
- Confiança: crear un ambient relaxat, tolerant i participatiu que convidi l'alumnat a expressar les seves opinions i reflexions.

Aquest enfocament situa el docent com a guia i acompanyant del grup al llarg de tot el procés. Per això, des del document ***Guia per a la programació didàctica*** es comparteixen i es detallen tots els elements necessaris per aplicar a l'aula, amb el propòsit que serveixi al docent com a model per al seu desenvolupament.

6. Temporalització

El Programa educatiu BeCritical per a la comunicació mediàtica i el pensament crític es pot fer amb diferents graus d'intensitat, en funció dels interessos de l'alumnat o de la disponibilitat del professorat per encaixar aquesta proposta amb altres que s'hagin previst al llarg del curs escolar.

Partint sempre d'un treball d'investigació i col·laboració entre iguals i d'un enfocament que posa èmfasi en el valor de la veracitat i l'ètica en la transmissió d'informació, el programa es pot desenvolupar invertint més o menys sessions en la seqüència didàctica. Per facilitar-ne l'adaptabilitat, s'han elaborat tres itineraris:

- **Itinerari d'intensitat baixa.** Consta de 7 sessions, en les quals el grup aula, organitzat en equips de treball, reflexiona sobre un contingut relacionat amb la comunicació audiovisual, fent èmfasi en la construcció d'opinions veraces i fonamentades. El repte de cada equip és generar una maqueta o *storyboard* amb què, a més d'acostar-se a la complexitat d'un procés de producció audiovisual, presentin la seva reflexió davant de la resta dels companys i les companyes.
- **Itinerari d'intensitat mitjana.** Consta de 12 sessions, en les quals cada equip elabora una peça audiovisual a partir d'un treball d'indagació, reflexió crítica i producció tècnica, al voltant d'un dels tres temes relacionats amb la comunicació audiovisual que tracta el programa. El repte de cada equip és generar una peça de comunicació de qualitat, tant des del punt de vista tècnic com de contingut, per presentar-la davant de la resta dels companys i les companyes per compartir reflexions i punts de vista.
- **Itinerari d'intensitat alta.** Consta de 15 sessions, en les quals el grup aula, organitzat per equips de treball, elabora un informatiu audiovisual, rigorós i fonamentat, d'un màxim de 30 minuts de durada, en què, de manera coherent, es tracten els tres temes relacionats amb la comunicació audiovisual que tracta el programa. El repte del grup és coordinar-se i organitzar-se per generar, a partir del treball de cada equip, un únic document de comunicació coherent i de qualitat, tant des del punt de vista tècnic com de contingut, que es pugui presentar o compartir entre un públic objectiu: joves de la seva mateixa edat (resta de l'alumnat del centre, alumnes d'altres centres o de la mateixa comunitat).

La taula següent mostra l'estructura de sessions incloses en cada itinerari formatiu, tot i que s'ha de veure només com a diferents propostes que es poden modificar per ajustar-les a les necessitats particulars de cada centre educatiu, alumnat i docent. Cada sessió està plantejada per a una durada d'entre 50 minuts i 1 hora.

Itinerari	Sessions
Itinerari d'intensitat baixa	7 sessions
Itinerari d'intensitat mitjana	12 sessions
Itinerari d'intensitat alta	15 sessions (mínim)

En el document *Guia per a la programació didàctica* s'ofereix més informació sobre els diferents itineraris i possibilitats de concreció del projecte a l'aula.

7. Avaluació

Aquestes activitats estan complementades amb diversos elements i instruments d'avaluació que ajudin tant el docent com l'alumnat en el seguiment del grau de consecució dels objectius, incidint especialment en el mesurament d'avanços en el procés d'aprenentatge i en els referits a la metacognició.

Per fer-ho, s'inclouen rúbriques d'autoavaluació i coavaluació i tests de metacognició, com també mapes d'aprenentatge personalitzats. Tots aquests instruments estan disponibles al document **Guia per a la programació didàctica**, en el qual es comparteix el com, el què, el qui i el quan cal avaluar.

Escala d'avaluació de l'impacte dels processos d'aprenentatge

Impacte dels processos d'aprenentatge	1	2	3	4	5
1. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
2. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
3. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
4. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
5. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					

Progression 000000

Escala d'avaluació de l'avaluació dels processos d'aprenentatge

Impacte dels processos d'aprenentatge	1	2	3	4	5
1. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
2. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
3. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
4. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					
5. Els processos d'aprenentatge són vistos com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura i com a eines per aconseguir els objectius de l'assignatura.					

Progression 000000

Un programa de

Fundació "la Caixa" - Àrea d'Acció Educativa

En col·laboració amb

Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Adaptat per

EduCaixa i Eim-OTB, a partir dels materials del programa educatiu eduCAC

Disseny gràfic i maquetació

Óscar Cuenda

Revisió

Solució de Continuïtat

© de l'edició: Fundació "la Caixa", 2019Av.
Diagonal, 621 - 08028 Barcelona

Fundació "la Caixa"